

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Baptismate Paschali Et Origine Ac Ritv Consecrandi Agnos Dei Liber

Panvinio, Onofrio

Romae, 1656

Capvt Nonvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11287

CAPVT NONVM.

Sed Agni Dei potissimū in speciem Agnorū finguntur, eaque forma ipsis præcipuè inuritur varijs de causis, e quibus nonnullas Benedictus Canonicus attulit, quasque repetere putidum esset, ac tautologum. Attexam igitur alias. Symbolum nempe Agnum esse filij Dei, ex vsu Hebræorum rei pecuariæ addictorum, & pastorum, vt ipsi confitebantur c. 46. & 47. Genes. hinc apud illos Agnus idem est, quod filius, in Psalmo quidem 28. duplex retinetur versio. *Afferte Domino filij Dei, Afferte Domino filios arietum*: nam eisdem litteris significantur filij Dei, & filij arietum, siue Agni Hebraicè. Raynaudus fusissimè de Christianis, qui filij Dei adoptiui sunt, & imagines quædam Christi filij naturalis Dei viuæ, vnde in vetustis picturis, & musuis passim delineantur, & pinguntur Agnorum specie, & vocitantur Agni Christiani, Christianæquè Agnæ, & propria nomina sunt Christianus, & Christiana, vt Christinus, & Christina. Agna quoque filiam significat, & Natalem, ac Renatā. Agneli dicuntur in primis, qui sunt recens tincti, seu Baptizati. ΑΓΝΟΣ, id est, vitex, & ΑΓΝΟΣ, id est, castus confusi, quia Græca vocabula sine accen-

accentibus. olim scribebantur, e Iosepho Scaligero in Not. ad Euseb. Chronic. Est autem vitex frutex felix, & amaritudine sua excitat ad castitatem, mansuetudinem, simplicitatem, aliasque virtutes. Solebantque Matronæ Athenienses in Thesmophorijs ἀγρεύειν, seu in castro Cereris agere, & ideo ἀγρὴ καὶ κορύζης folia sibi substernere e Casaubon. ad Idyll. Theocrit. & Ios. Scaliger. in Varron. Amara quidem est castitas, sed dulcedinem incredibilem affert. In Agnis Dei cera corpus Christi, animam aqua, balsamum Diuinitatem, chrisma vnionem hypostaticā denotant: præsignauit olim Christi humanitatem aries in sacrificio Isaac vnigeniti, dilectique filij, qui eius vice fuit ab Abrahamo immolatus Deo, vnde distichon illud rude at priscum, atque Mysticum, *Nil Isaac patitur, aries dum victima; Christi Nil Deitas patitur, cum patiatur homo.* Verum quam purius expressit Agnus, quē Moyses abs Israelitis in Phase, seu Paschatis celebritate coqui, & comedi statuit, quemque non coquendum ab Herode scilicet in lacte matris suæ, siue à bimatu, & infra, sicuti veruit Deuteron. c. 14. ita prædixit; at in ara Crucis torridum Sacerdotem, hostiamque fuisse Numini acceptissimam ad expianda mortalium peccata, odorante Domino suauitatem odoris, agnoscimus, &

prædicamus. Ne verò loca Isaiæ, & Hieremiæ proferam, quæ congeffit S. Gregorius Nazianzenus oratione 42. in Pascha, vbi Christi, & Agni parallelum eloquentissimè describit. Protenso digito indice Ioannes Baptista, & Præcursor, quem descripsit indice, pollicequè adductis Ioannes Euangelista, & Apostolus c. 1. Apocalyps. & epist. 1. c. 1. Andreas vtique Apostolus fratri suo Petro, qui minor ætate, ac vocatione posterior, sed dignitate maior, Apostolorum quippe *Coryphæus*, vt consonat. Petrus *quasi Agnum immaculatum Christum* vocat epist. 1. c. 1. Andreas Aegææ Proconsuli respondit: *Se quotidie Deo immolare immaculatū Agnum in altari, quem posteaquam omnis erudentium populus manducauit, Agnus, qui sacrificatus est, integer perseuerat, & viuus*, vt habent Acta Passionis S. Andree à Presbyteris Achaia perscripta. *Episcopus* (vti scribit S. Hieronymus in epist. ad Fabiolam) *carnes Agni ore sacro conficit*, id est Christi. Pierius Valerianus docet in Hieroglyphicis, Christum significatū per Agnum purpureum, quia sanguine suo profuso purpuratus nos redemit, vt effatur S. Augustinus serm. de Cain, & Abel, & in Ioan. & Rupertus Abbas Tuitien. lib. 3. c. 11. de Victor. verb. Dei egregiè, per Paschalem præsertim e S. Augustino lib. 2. sentent. seu Quæst.

Anto-

Antonius Brixianus in Commentar. Symbolic.
 Agnum visum super altari Card. Petrus Da-
 miani prodit lib. 6. epist. 25. In labro fontis
 Lateranensis Agnus ex auro purissimo pensans
 libras 30. fundebat aquam sub Constantino
 Aug. e Baronio. in Apfide Templi SS. Cosmæ,
 & Damiani Romæ tempore Felicis IV. Papæ
 constructa, Musiuoquè decorata, visuntur A-
 gni, qui sanctissimos Christi Apostolos exhi-
 bent, auctore Bosio lib. 6. cap. 12. *della Croce
 Trionfante*. At in Musiuo antiquæ Basilicæ
 S. Petri, quod Innocentius III. instauravit,
 hinc expressa erat Hierusalem, inde Bethlehē,
 ex utraque Agni exhibant, qui Christianos re-
 ferrent, pensilesquè ardebant in portis Lam-
 pades, quæ Fidei veræ lumen exortum, radiant-
 què signarent. In Baptisterio Cōstantini, quod
 omnibus suis ornamentis denudatum, quo tē-
 pore scribebat Panuinius, restituit nunquam
 satis laudandus, & omni laude maior glorio-
 sissimæ memoriæ Vrbanus VIII. Pont. Max.
 & picturis, columnis, ac laqueari affabrè scul-
 pto, deauratoquè magnificè illustravit, incisi
 versus nuncupant Agnos luculenter primæ-
 uos Christianos e fonte Baptismi emergentes.
Circumdatquè rudes festis balatibus Agnos. apud
 Paulinum epist. ad S. Seuerum id probatur
 dilucidè. Ἀγνοὶ χερσοῦφαντοι panni erant, in-
 qui-

quibus Agni pictura texta visebatur, siue imago Agni, qua Iesus Christus Dominus noster verè demonstratur in *ἐπιτραχιλίῳ*, siue orario, quod Sacerdotes circa collum gestant, e Bullialdo in Nott. ad Histor. Ducæ. Narniæ super ianuam cryptæ S. Iuuenalis in marmore spectatur Crucis sculptura, & duorum Agnorum hinc inde sese respicientium, qui S. Casium, eiusquè coniugem Faustam denotant. erat ille Episcopus, & ista soror e coniuge facta, uti Therasia Paulino. Episcopus pallium habet humeris circumtectum, instar Pastoris imponentis humeris suis ouem, quam perdidit inuentam c. 15. S. Lucæ, ut explicat Isidorus Pelusiota lib. 1. epist. 136. cuiusmodi effigies erat incisa Calici, e Tertulliano lib. de pudicit. Card. Paleottus de Imagin. lib. 2. c. 48. Pallium illud e lana contextum Agnorū, quod Episcopis tribuitur ex privilegio, at Archiepiscopis ex dignitate tot tit. ext. de auctor. & usu Pall. Christum exprimit, qui hominem errantem in cælum reportauit quibus humeris Crucem tulit. Sumitur ex altari S. Petri, cui superponitur. ut in lib. 1. sect. 9. c. 2. Cæremon. S. R. E. Agni, e quorum lana cum alia mista pertexebantur pallia Episcopalia nutriebantur olim Romæ à Monialibus Monasterij Sancti Andrea, quod erat inter S. Marcelli Ecclesiam,

fiam, & Basilicam SS. Apostolorum, ad quam propiùs accedebat, & in quo erat Oratorium S. Thomæ, vbi vestem ad altaris vsum obtulit Stephanus Papa VI. anno circiter 885. & eligebantur candidi, ac sine macula. Postea cura translata fuit ad Moniales S. Agnetis via Numentana extra Urbem; hodie spectat ad Virgines Deo deuotas, & Moniales S. Franciscæ, seu Turris Speculi: dūquē canitur Agnus Dei inter Missarum solemnias, offeruntur Agni super altare. Sed plura Panuinius in *ψ*. Pallium Interpret. voc. obscur. Eccles. & ego in Diatriba, quam de pallio, vestibusquē sacris cōfarcinaui. Vti Thomas Morus pro baculo Pastoralis Episcopis cereū adsignauit in sua *Vtopia*, ita Horoscus pro vellere aureo, seu torque, quo Rex Hispaniæ, vt heres Burgundiæ Ducum, fidos, delectosquē consuevit Equites insignire, tribuit Episcopis Agnos Dei. Equestris aurei Velleris ordinem instituit Philippus Bonus Dux Burgundiæ anno 1431 a Vvendelino in Encæn; siue illud vellus à Geodeone, siue ab Iasone mutuatus sit, vt visum Genebrardo in Chronograph. Gulielmus Baldesanus ad Thebæos milites retulit e Pancirolo in c.48. Notit. Imper. Orient.

C A.